

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:543

av Birgitta Ohlsson och Christina Örnebjär (båda FP)

Husdjurens situation vid våld i nära relationer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att djurens situation ska uppmärksammas i misshandelsrelationer och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmärksamma konsekvenserna för kvinnor och barn när djur far illa i misshandelsrelationer och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att akut kunna omhänderta och omplacera husdjur som behandlas illa, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av samarbete mellan socialtjänst, polis och djurskyddsinspektörer och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en sekretessbrytande regel bör införas i offentlighets- och sekretesslagen så att hälso- och sjukvårdspersonal samt socialtjänsten får lämna uppgifter om djurskyddsproblem vidare till kontrollmyndigheten, och riksdagen tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Insatser för att bekämpa mäns våld mot kvinnor måste göras utifrån ett rättsligt, socialt, ekonomiskt och hälsorelaterat perspektiv samt, inte minst, ur ett jämställdhetsperspektiv. I de fall barn är offer för brott eller på annat sätt berörs av våldet måste särskild hänsyn tas till deras behov, rättigheter och förutsättningar. Ett problem som finns i vissa misshandelsrelationer, men som alltför sällan lyfts fram är hur sällskapsdjur behandlas i dessa situationer, vilket ofta utsätter kvinnor och barn för

ytterligare påfrestningar. Många kvinnojourer vittnar om detta problem och maktlösheten som uppstår.

År 2004 presenterade sociologen Carin Holmberg en forskningsrapport om våld mot djur i misshandelsrelationer. Med husbondens röst: om våld mot djur i misshandelsrelationer. Av rapporten framgår sammanfattningsvis att många kvinnor som söker stöd hos kvinnojourer berättar att även familjens sällskapsdjur utsätts för våld eller vanvård av mannen. Våld mot djur används främst för att kontrollera och isolera kvinnan. Flera kvinnor berättar att de är oroliga för sina husdjurs hälsa och säkerhet, vilket ibland leder till att kvinnan har svårt att lämna förhållandet. En enkät som har besvarats av flera kvinnojourer och brottsofferjourer i landet visar bl.a. att 75 procent av kvinnojourerna har erfarenhet av att kvinnor som söker sig till jouren även har erfarenheter av våld mot sällskapsdjuren. 43 procent av barnen berättar samma sak. På många kvinnojourer är det därför vanligt att man idag även frågar om det finns djur i familjen. Den misshandlande mannen kan t.ex. vägra att ge djuren mat, hotar att skada eller döda djuret när kvinnan inte är hemma, vilket leder till att hon sällan vågar lämna hemmet. Det är inte rimligt att kvinnor stannar kvar i en misshandelsrelation bara av rädsla för att djuren ska fara illa. I dessa ärenden är det av vikt att socialtjänst och djurskyddsinspektörer samarbetar. Samhället måste också erbjuda möjligheten att kunna placera djur som är i behov av akut skydd p.g.a. risken för fortsatt djurplågeri när kvinnan äntligen lämnat förhållandet. Det är också av vikt att t.ex. socialtjänst, polis, djurskyddsmyndigheter och kvinnojourer fortsättningsvis följer frågan för att det ska finnas kunskap om hur omfattande problemet är. Djurskyddslagutredningen från 2013 föreslog att en sekretessbrytande regel införs i offentlighets- och sekretesslagen, så att hälso- och sjukvårdspersonal samt socialtjänsten får lämna uppgifter vidare om djurskyddsproblem till kontrollmyndigheten.

Utredningen föreslår en sekretessbrytande regel införs, så att hälso- och sjukvårdspersonal samt socialtjänsten får lämna vidare uppgifter om "djurskyddsproblem" till ansvarig myndighet.

Birgitta Ohlsson (FP)

Christina Örnebjär (FP)